

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

14. října 2004 *

Ve věci C-336/02,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES,

podaná rozhodnutím Landgericht Düsseldorf (Německo) ze dne 8. srpna 2002, došla Soudnímu dvoru dne 23. září 2002, v řízení:

Saatgut-Treuhandverwaltungsgesellschaft mbH

proti

Brangewitz GmbH,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení P. Jann, předseda senátu, A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts a S. von Bahr (zpravodaj), soudci,

* Jednací jazyk: němčina.

generální advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
vedoucí soudní kanceláře: M. Múgica Arzamendi, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 8. ledna 2004,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Saatgut-Treuhandverwaltungsgesellschaft mbH K. von Gierke, Rechtsanwalt,

- za Brangewitz GmbH M. Mierschem, Rechtsanwalt, ve spolupráci s R. Wilhemsem, Patentanwalt a M. Timmermannem, Rechtsanwalt,

- za německou vládu W.-D. Plessingem a A. Tiemann, jako zmocněnci,

- za nizozemskou vládu S. Terstal, jako zmocněnkyní,

- za Komisi Evropských společenství G. Braunem, jako zmocněncem, ve spolupráci s R. Bierwagenem, Rechtsanwalt,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 17. února 2004,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení Rady (ES) č. 2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství (Úř. věst. L 227, s. 1; Zvl. vyd. 03/16, s. 390) a článku 9 nařízení Komise (ES) č. 1768/95 ze dne 24. července 1995, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro odchylku podle čl. 14 odst. 3 nařízení (ES) č. 2100/94 (Úř. věst. L 173, s. 14; Zvl. vyd. 3/18, s. 63).

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Saatgut-Treuhandverwaltungsgesellschaft mbH (dále jen „STV“) a Brangewitz GmbH (dále jen „Brangewitz“) ve věci informací, které je Brangewitz jako poskytovatel zpracovatelských služeb povinen na žádost poskytnout STV, pokud jde o úkony, které provedl v rámci zpracování produktu sklizně odrůd rostlin chráněných nařízením č. 2100/94 nebo vnitrostátní právní úpravou.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

- 3 Z článku 1 nařízení č. 2100/94 vyplývá, že toto nařízení vytváří systém odrůdových práv Společenství jako jediné a výlučné formy ochrany práv průmyslového vlastnictví Společenství pro odrůdy rostlin.

- 4 Podle čl. 11 odst. 1 uvedeného nařízení je osoba uváděná jako „šlechtitel“, které přísluší nárok na odrůdové právo Společenství, osobou, „která odrůdu vyšlechtila nebo objevila a vyvinula, popřípadě její právní nástupce“.

- 5 Podle čl. 13 odst. 1 a 2 nařízení č. 2100/94:

„1. Odrůdové právo Společenství má ten účinek, že úkony uvedené v odstavci 2 je oprávněn provádět pouze držitel nebo držitelé odrůdového práva Společenství, dále jen „držitel“.

2. Aniž jsou dotčeny články 15 a 16, vyžadují souhlas držitele níže uvedené úkony, pokud jde o složky odrůdy nebo sklizený materiál chráněné odrůdy – obě dále uváděné jako „materiál“:

a) produkce nebo reprodukce (množení);

- b) úprava za účelem množení;

- c) nabízení k prodeji;

- d) prodej nebo jiné uvedení do oběhu;

- e) vývoz ze Společenství;

- f) dovoz do Společenství;

- g) uschování za některým z účelů uvedených v písmenech a) až f).

Držitel může svůj souhlas učinit závislým na podmínkách a omezeních.“

6 Článek 14 odst. 1 nařízení č. 2100/94 nicméně stanoví:

„Odchylně od čl. 13 odst. 2 mohou zemědělci k zajištění zemědělské produkce pro účely množení na šlechtitelských polích ve svém vlastním hospodářství použít produkt sklizně, který ve svém vlastním hospodářství získali vyšlechtěním [výsevem]

rozmnožovacího materiálu odrůdy spadající pod odrůdové právo Společenství, přičemž se nesmí jednat o hybrid nebo syntetickou odrůdu.“

- 7 Článek 14 odst. 2 téhož nařízení upřesňuje, že toto povolení běžně nazývané „výsada zemědělců“ se použije výlučně na zemědělské druhy rostlin v tomto ustanovení uvedené. Tyto druhy jsou rozděleny do čtyř skupin, totiž pícevin, obiloviny, brambory, jakož i olejnaté a prádne rostliny.
- 8 Podle čl. 14 odst. 3 nařízení č. 2100/94 „[p]odmínky pro účinnost výjimky podle odstavce 1, jakož i pro zachování oprávněných zájmů šlechtitele rostlin a zemědělce stanoví před vstupem tohoto nařízení v platnost prováděcí pravidla uvedená v článku 114 na základě“ určitých kritérií. Mezi tato kritéria spadá neexistence množstevních omezení na úrovni hospodářství zemědělce, právo zemědělce zpracovat sám nebo prostřednictvím jemu poskytovaných služeb produkt sklizně za účelem výsevu, povinnost zaplatit, s výjimkou malých zemědělců, držitelů odrůdového práva přiměřenou úhradu, která musí být zjevně nižší než částka, která se v téže oblasti požaduje za licenční výrobu rozmnožovacího materiálu téže odrůdy v tomtéž regionu, a výlučná odpovědnost držitelů odrůdového práva za dohled nad používáním tohoto článku 14.
- 9 Článek 14 odst. 3 šestá odrážka nařízení č. 2100/94 mezi tato kritéria rovněž řadí povinnost zemědělců a poskytovatelů zpracovatelských služeb poskytovat informace takto:

„[z]emědělci, jakož i poskytovatelé zpracovatelských služeb předají držitelům odrůdových práv na jejich žádost příslušné informace; příslušné informace mohou

rovněž zaslat úřední subjekty účastníci se dohledu nad zemědělskou produkcí, pokud byly tyto informace shromážděny v rámci jejich běžné činnosti a nejsou spojeny s dodatečnými náklady. Předpisy Společenství a vnitrostátní předpisy o ochraně osob při zpracování a volném oběhu osobních údajů nejsou, pokud jde o osobní údaje, dotčeny.“

- 10 Ze sedmnáctého a osmnáctého bodu odůvodnění nařízení č. 2100/94 vyplývá, že „výkon odrůdových práv ve Společenství musí ostatně podléhat omezením, která jsou stanovena ustanoveními přijatými ve veřejném zájmu“, že „sem náleží rovněž zajištění zemědělské produkce“ a že „za tímto účelem musí zemědělci obdržet schválení používat sklizené osivo za určitých podmínek pro množení“.
- 11 Podle článku 1 nařízení č. 1768/95 toto nařízení stanoví prováděcí pravidla pro podmínky pro účinek odchylky podle čl. 14 odst. 1 nařízení č. 2100/94.
- 12 Článek 2 uvedeného nařízení stanoví:

„1. Podmínky uvedené v článku 1 musí být držitelem odrůdového práva, který zastupuje šlechtitele, a zemědělcem prováděny tak, aby zůstaly zachovány oprávněné zájmy dotyčných stran.

2. Oprávněné zájmy se nepovažují za chráněné, pokud je jeden nebo více zájmů poškozeno, aniž by se bral ohled na nutnost rozumného vyrovnání zájmů nebo na přiměřenost účinného provádění podmínky vzhledem k jejímu účelu.“

13 Článek 9 odst. 1 a 2 nařízení č. 1768/95 stanoví:

„1. Podrobnosti o příslušných informacích, které musí zpracovatel poskytnout držiteli odrůdového práva podle čl. 14 odst. 3 šesté odrážky základního nařízení, mohou být mezi držitelem a dotyčným zpracovatelem upraveny smluvně.

2. Pokud taková smlouva nebyla uzavřena nebo není použitelná, musí zpracovatel na žádost držitele odrůdového práva předat přehled relevantních informací, aniž je dotčena informační povinnost podle ostatních právních předpisů Společenství nebo členských států. Za relevantní informace jsou považovány tyto údaje:

a) jméno zpracovatele, bydliště a adresa jeho podniku;

b) zpracování sklizeného produktu jedné nebo více odrůd náležejících držiteli odrůdového práva zpracovatelem za účelem výsevu, pokud dotyčná odrůda byla zpracovateli ohlášena nebo jiným způsobem oznámena;

- c) v případě převzetí tohoto zpracování údaj o množství sklizeného produktu dotyčné odrůdy zpracované za účelem výsevu a o celkovém výsledném zpracovaném množství;
- d) den a místo zpracování podle písmene c) a
- e) jméno a adresa osoby, pro kterou bylo zpracování podle písmene c) provedeno, spolu s údajem o dotyčném množství.“

Vnitrostátní právní úprava

- 14 Článek 10a odst. 6 Sortenschutzgesetz 1985 (zákon z roku 1985 o ochraně odrůdových práv) (ve znění ze dne 25. července 1997, BGBl. 1997 I, s. 3165), který definuje informační povinnost týkající se odrůdových práv chráněných podle německého práva, stanoví:

„Zemědělci, kteří využívají možnosti provádět výsev produktu sklizně, jakož i poskytovatelé zpracovatelských služeb jimi pověřeni, jsou povinni informovat držitele odrůdových práv o rozsahu výsevu.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 15 Předkládající soud uvádí, že STV je organizací držitelů odrůdových práv.
- 16 STV požádala Brangewitz o informace vztahující se k období hospodářských roků 1997/1998 až 1999/2000 a týkající se úkonů, které tato společnost provedla v rámci zpracování produktu sklizně přibližně 500 odrůd rostlin, z něhož jedna část je chráněna nařízením č. 2100/94 a zbytek vnitrostátní právní úpravou, za účelem výsevu.
- 17 Jelikož STV neobdržela požadované informace, podala u Landgericht Düsseldorf na Brangewitz žalobu.
- 18 Z předkládacího usnesení vyplývá, že na podporu své žaloby STV předložila velký počet prohlášení o výsevu produktu sklizně učiněných klienty Brangewitz, jakož i „účty“ a „dodací listy“ vystavené Brangewitz. V účtech jsou čištění, zpracování a dezinfekce vypočítávány v závislosti na množství každého druhu uvedených obilovin. Účty také zčásti obsahují údaje o předmětných odrůdových právech.
- 19 Podle předkládajícího soudu STV tvrdí, že z těchto prohlášení o výsevu produktu sklizně, účtů a dodacích listů vyplývá, že Brangewitz zpracovala semena určená pro výsev produktu sklizně u nejméně 71 odrůdových práv, která jsou chráněna ve prospěch držitele odrůdových práv nebo držitele výlučné licence, kteří pověřili STV uplatňováním svých práv. Z toho vyplývá, že Brangewitz je povinen poskytnout

informace o úkonech, které provedl na semenech produktu sklizně v rámci zpracování za účelem výsevu.

- 20 Brangewitz tvrdí, že STV nepožívá obecného práva na informace.
- 21 Předkládající soud konstatuje, že podle argumentace STV Brangewitz během období hospodářských roků 1997/1998 až 1999/2000 působil jako poskytovatel zpracovatelských služeb pro nejméně 71 chráněných odrůd rostlin. Z této argumentace nicméně nplyne, že Brangewitz zpracovával odrůdy rostlin, pro které žalobkyně požadovala informace.
- 22 Podle předkládajícího soudu však STV uplatňuje, že na základě spojených ustanovení čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení č. 2100/94 a článku 9 nařízení č. 1768/95 není nezbytné, aby z její argumentace plynulo, že Brangewitz zpracovával všechny odrůdy rostlin, pro které jsou požadovány informace.
- 23 V tomto ohledu si jednak uvedený soud s odkazem na stanovisko generálního advokáta Ruize-Jaraba Colomera v rozsudku ze dne 10. dubna 2003 Schulin (C-305/00, Recueil, s. I-3525) klade otázku, zda není třeba považovat poskytovatele zpracovatelských služeb za povinného k poskytnutí informací, pouze pokud existují indicie toho, že zpracovával dotčené chráněné odrůdy rostlin.

- 24 Kromě toho, pokud pouze poskytovatelé zpracovatelských služeb, kteří zpracovávali rozmnožovací materiál chráněných odrůd rostlin, mají povinnost informovat držitele odrůdových práv ohledně zpracování produktu sklizně, který je předmětem tohoto práva, za účelem jeho výsevu, předkládající soud si klade otázku, zda se tato informační povinnost vztahuje na všechny zemědělce, pro které poskytovatel zpracovatelských služeb zpracovával dotčenou odrůdu, a nikoliv pouze na zemědělce, kteří jsou držitelé odrůdových práv známi a u kterých držitel prokázal, že nechali zpracovat chráněné odrůdy u poskytovatele zpracovatelských služeb.
- 25 Za těchto okolností Landgericht Düsseldorf rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„1) Je třeba ustanovení [čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení č. 2100/94 a článku 9 nařízení č. 1768/95] vykládat v tom smyslu, že držitel odrůdového práva k odrůdě chráněné na základě nařízení č. 2100/94 může požadovat informace od poskytovatele [...] zpracovatelských služeb bez ohledu na to, zda existují indicie toho, že [...] poskytovatel zpracovatelských služeb prováděl tyto úkony na této chráněné odrůdě rostlin?

2) Pro případ, že existují indicie pro skutečnosti uvedené v bodě 1: Má poskytovatel [...] zpracovatelských služeb povinnost poskytnout na základě spojených ustanovení čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení č. 2100/94 a článku 9 nařízení č. 1768/95 informace týkající se všech zemědělců, pro které provedl [...] úkony v rámci zpracování dotčené chráněné odrůdy, nebo je musí poskytnout pouze ohledně zemědělců, u kterých držitel odrůdového práva disponuje indiciemi toho, že [...] poskytovatel zpracovatelských služeb provedl tyto úkony na dotčených chráněných odrůdách rostlin?“

K první otázce

- 26 Předkládající soud se svou první otázkou v podstatě táže, zda je třeba vykládat spojená ustanovení čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení č. 2100/94 a článku 9 nařízení č. 1768/95 v tom smyslu, že stanoví oprávnění držitele odrůdových práv Společenství požadovat na poskytovateli zpracovatelských služeb informace stanovené uvedenými ustanoveními, pokud nedisponuje indiciemi, že poskytovatel zpracovatelských služeb provedl nebo zamýšlí provést tyto úkony v rámci zpracování produktu sklizně, který zemědělci získali výsevem rozmnožovacího materiálu odrůdy, která náleží držiteli odrůdového práva a na kterou se toto právo vztahuje, přičemž se nejedná o hybrid nebo syntetickou odrůdu a jedná se o jeden z druhů zemědělských rostlin uvedených v čl. 14 odst. 2 nařízení č. 2100/94.

Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

- 27 STV a německá vláda uplatňují, že držitelé odrůdových práv požívají vůči poskytovatelům zpracovatelských služeb širokého práva na informace, pokud jde o jejich odrůdy rostlin. Na podporu tohoto argumentu se dovolávají znění a smyslu ustanovení čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení č. 2100/94 a článku 9 nařízení č. 1768/95, jakož i jejich cíle, jejich účelu a zásady proporcionality.
- 28 Podle STV a německé vlády vyplývá ze znění a struktury nařízení č. 2100/94 a č. 1768/95, že poskytovatel zpracovatelských služeb má povinnost poskytnout informace o zpracování semen produktu sklizně za účelem výsevu pod jedinou podmínkou, a to že ho o to držitel odrůdového práva požádá.

- 29 Co se týče výkladu dotčených ustanovení, STV tvrdí, že cílem a účelem informační povinnosti poskytovatele zpracovatelských služeb je kontrola informací poskytnutých zemědělci. Pokud by právo na informace, které má držitel odrůdových práv vůči poskytovateli zpracovatelských služeb, bylo omezeno na zemědělce, kteří nabyli rozmnožovací materiál, nebylo by možno kontrolovat zemědělce, který neuvede, zda vysel produkt sklizně nebo zda nechal zpracovat semena pocházející ze sklizně a případně u jakého podniku.
- 30 Co se týče účelu dotčených nařízení, německá vláda konstatuje, že právo na informace, které přísluší držiteli odrůdového práva vůči poskytovateli zpracovatelských služeb, se neprojevuje jako akcesorické právo k právu na náhradu škody, ale naopak jako jediný a originární právní vztah mezi držitelem odrůdového práva a poskytovatelem zpracovatelských služeb. Pokud by toto právo na informace, které přísluší držiteli odrůdového práva, mělo záviset na předložení důkazu o konkrétním zpracování chráněných odrůd rostlin, ke kterým má právo, jediným účelem uvedeného práva by bylo potvrzení informací již známých a nejednalo by se o skutečné právo na informace vůči poskytovateli zpracovatelských služeb.
- 31 Co se týče zásady proporcionality, STV podotýká, že z důvodu možnosti poskytnuté nařízením č. 2100/94 zpracovávat bez souhlasu semena pocházející ze sklizně získané výsevem chráněných odrůd rostlin, představují služby poskytované poskytovatelem zpracovatelských služeb lukrativní činnost, která umožňuje dosahovat dosti značné zisky. Žádost o informace nevyžaduje od zpracovatele zvláštní náklady ani pro něj nepředstavuje nepřiměřené zatížení. Držitelé odrůdových práv jsou naopak v mnohem slabším postavení, neboť bez pobírání úhrad za licence a výsev produktu sklizně nemohou provozovat svou činnost.
- 32 Brangewitz je toho názoru, že je nepřiměřené brát v úvahu pouze postavení poskytovatele zpracovatelských služeb. Má za to, že zpracovatel má povinnost poskytnout informace, pouze pokud držitel odrůdového práva prokáže, že jeho

chráněná odrůda je předmětem zpracování v podniku uvedeného zpracovatele. Pokud by tomu bylo jinak, každému poskytovateli zpracovatelských služeb by mohl být zasílán neomezený počet žádostí o informace ze strany různých držitelů odrůdových práv.

- 33 Nizozemská vláda má za to, že obecnou zásadou, která je základem nařízení č. 2100/94, je snaha o dosažení rovnováhy mezi oprávněnými zájmy zemědělce a poskytovatele zpracovatelských služeb na jedné straně a oprávněnými zájmy držitele odrůdových práv na straně druhé. Z toho usuzuje, že držitel odrůdových práv by měl mít právo na informace od zemědělce nebo zpracovatele, pokud disponuje indiciemi, které mu umožňují se domnívat, že rozmnožovací materiál chráněné odrůdy byl použit nebo zpracován.
- 34 Komise konstatuje, že poskyvatelé zpracovatelských služeb nevstupují ve spojení s držitelem odrůdových práv ani jako kupující semen, ani jako osoby povinné k platbě úhrady. Poskyvatelé zpracovatelských služeb vykonávají svou činnost poskytovatelů služeb ve smyslu dotčených nařízení pouze ve vztahu k zemědělcům. V tomto smyslu okruh poskytovatelů zpracovatelských služeb uvedený v čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení č. 2100/94 nesmí být širší než okruh zemědělců uvedený v tomtéž ustanovení, pro který vykonávají své činnosti.
- 35 Komise má za to, že vyplývá z čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení č. 2100/94 a čl. 9 odst. 2 nařízení č. 1768/95, a zejména jeho písmena b), že pouze ti poskyvatelé zpracovatelských služeb, kteří zpracovali odrůdy rostlin, jež jsou chráněné, a kteří o tom ví nebo mohou vědět, mají informační povinnost. Je tedy na osobě, která žádá o informace, aby prokázala, že existují skutečné indicie o tom, že dotyčný zpracovatel provedl tyto úkony za účelem zpracování chráněných semen.

Závěry Soudního dvora

- 36 Úvodem je třeba připomenout, že podle čl. 13 odst. 2 nařízení č. 2100/94 je souhlas držitele odrůdových práv Společenství vyžadován, pokud jde o složky odrůdy nebo sklizený materiál chráněné odrůdy, zejména pro produkci nebo reprodukci (množení) a pro úpravy pro účely množení.
- 37 Ustanovení článku 14 uvedeného nařízení, která, jak to vyplývá ze sedmnáctého a osmnáctého bodu odůvodnění uvedeného nařízení, byla přijata ve veřejném zájmu zajištění zemědělské produkce, představují výjimku z tohoto pravidla (viz výše uvedený rozsudek Schulin, bod 47).
- 38 Odstavec 1 uvedeného článku 14 povoluje zemědělcům používat pro účely množení na šlechtitelských polích v jejich vlastním hospodářství produkt sklizně, který v jejich vlastním hospodářství získali výsevem rozmnožovacího materiálu odrůdy spadající pod odrůdové právo Společenství, přičemž se nesmí jednat o hybrid nebo syntetickou odrůdu a musí se jednat o jeden z druhů zemědělských rostlin uvedených v odstavci 2 téhož článku (dále jen „odrůda, na kterou se vztahuje výsada zemědělců“).
- 39 Článek 14 odst. 3 nařízení č. 2100/94 upřesňuje, že podmínky pro účinnost výjimky podle odstavce 1 tohoto článku, jakož i pro zachování oprávněných zájmů šlechtitele rostlin a zemědělce, jsou stanoveny prováděcím nařízením na základě určitého počtu kritérií. Krom jiných kritérií uvedený čl. 14 odst. 3 ve své čtvrté odrážce stanoví, že s výjimkou malých zemědělců „malí [ostatní] zemědělci jsou povinni zaplatit držiteli odrůdového práva přiměřenou úhradu“, a ve své šesté odrážce stanoví, že „zemědělci, jakož i poskytovatelé zpracovatelských služeb předají držitelům odrůdových práv na jejich žádost příslušné informace“.

- 40 Na rozdíl od toho, co tvrdí STV, vyplývá ze smyslu článku 14 nařízení č. 2100/94 nazvaného „Odchylka od odrůdového práva Společenství“, jakož i ze znění odstavce 3 uvedeného článku 14, že šestá odrážka tohoto odstavce se nevztahuje na všechny poskytovatele zpracovatelských služeb.
- 41 Článek 14 odst. 3 nařízení č. 2100/94, který mimoto výslovně stanoví, že podmínky pro účinnost výjimky podle odstavce 1 téhož článku jsou stanoveny prováděcím nařízením, musí být totiž vykládán ve světle tohoto odstavce 1, a tudíž se nemůže vztahovat na případy, ve kterých uvedená výjimka nemůže být ani předmětem provedení (viz výše uvedený rozsudek Schulin, bod 52).
- 42 Jednak tak vyplývá z čl. 14 odst. 2 nařízení č. 2100/94, že se tato výjimka použije pouze na druhy zemědělských rostlin, které jsou v tomto ustanovení výslovně uvedeny. Z toho plyne, že, jak konstatoval generální advokát v bodě 29 svého stanoviska, pouze na poskytovatele zpracovatelských služeb, kteří provedli tyto úkony v rámci zpracování produktu sklizně získaného výsevem rostlin uvedených ve zmíněném odstavci 2 článku 14, se vztahuje výjimka, neboť tyto druhy jsou jediné, na které se výjimka použije.
- 43 Kromě toho je třeba připomenout, že podle čl. 14 odst. 1 nařízení č. 2100/94 je přímým důsledkem práva zemědělců vysít bez předchozího povolení držitele odrůdových práv produkt sklizně získaný výsevem rozmnožovacího materiálu odrůdy, na kterou se vztahuje výsada zemědělců, jejich povinnost poskytnout na žádost uvedeného držitele odrůdových práv relevantní informace a s výjimkou malých zemědělců zaplatit mu přiměřenou úhradu. Tak jsou zachovány vzájemné oprávněné zájmy zemědělců a držitelů odrůdových práv v jejich přímých vztazích.

- 44 Naproti tomu, co se týče poskytovatelů zpracovatelských služeb, čl. 14 odst. 3 druhá odrážka nařízení č. 2100/94 upřesňuje, že produkt sklizně může být připraven pro výsev „samotným zemědělcem nebo prostřednictvím jemu poskytovaných služeb“. Jsou to tedy zemědělci, kteří rozhodují, jestli využijí služeb poskytovatele zpracovatelských služeb nebo jestli sami zpracují produkt sklizně. Právo poskytovatele zpracovatelských služeb zpracovávat produkt sklizně je ve skutečnosti odvozeno od práva, které má zemědělec na základě odstavce 1 uvedeného článku, vysít produkt sklizně, který získal výsevem odrůdy spadající pod odrůdové právo Společenství, bez předchozího souhlasu držitele odrůdového práva.
- 45 V důsledku toho povinnost poskytovatele zpracovatelských služeb poskytnout informace držiteli odrůdových práv závisí rovněž na využití výjimky stanovené v čl. 14 odst. 1 nařízení č. 2100/94 zemědělcem a na jeho rozhodnutí využít služeb tohoto zpracovatele za účelem zpracování produktu sklizně.
- 46 Z toho plyne, že právo držitele odrůdových práv požadovat na poskytovateli zpracovatelských služeb relevantní informace v zásadě závisí na zpracování produktu sklizně poskytovatelem zpracovatelských služeb jménem zemědělce, který využívá nebo využije ve svůj prospěch výjimky stanovené v čl. 14 odst. 1 nařízení č. 2100/94, nebo jinými slovy na zpracování produktu sklizně uvedeným zpracovatelem, který zemědělci získali výsevem rozmnožovacího materiálu odrůdy, na kterou se vztahuje výsada zemědělců, za účelem výsevu.
- 47 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že není relevantní, zda, jak to tvrdí STV a německá vláda, poskytovatelé zpracovatelských služeb ve svém vlastním profesním zájmu zpracovávají semena produktu sklizně určená k výsevu všech odrůd, které jim zemědělci odevzdávají, včetně bezpochyby semen odrůd spadajících pod odrůdové právo Společenství, na rozdíl od zemědělců, kteří na základě zejména geografické

polohy jejich pozemků, klimatických podmínek, jakož i možností prodeje provádějí svědomitý výběr odrůd a volbu, zda použít, nebo nepoužít produkt sklizně.

- 48 Co se týče výkladu čl. 9 odst. 2 nařízení č. 1768/95, postačuje konstatovat, že vzhledem k tomu, že uvedené nařízení je prováděcím nařízením upřesňujícím podmínky pro účinnost výjimky stanovené v čl. 14 odst. 1 nařízení č. 2100/94, jeho ustanovení nemohou v žádném případě ukládat poskytovateli zpracovatelských služeb povinnosti většího rozsahu než povinnosti, které vyplývají z nařízení č. 2100/94 (viz, pokud jde o zemědělce, výše uvedený rozsudek Schulin, bod 60).
- 49 Krom toho čl. 9 odst. 1 nařízení č. 1768/95 upřesňuje, že podrobnosti o informacích poskytovaných poskytovatelem zpracovatelských služeb držiteli odrůdového práva podle čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení č. 2100/94 mohou být mezi „držitelem a dotyčným zpracovatelem“ upraveny smluvně. Je tudíž třeba mít za to, že se první věta druhého odstavce téhož článku, která stanoví, že pokud taková smlouva nebyla uzavřena nebo není použitelná, je „zpracovatel“ povinen poskytnout „držiteli odrůdového práva“ na jeho žádost přehled relevantních informací, vztahuje, stejně jako uvedený odstavec 1, výlučně na dotyčného držitele odrůdového práva a dotyčného poskytovatele zpracovatelských služeb (viz, pokud jde o zemědělce, výše uvedený rozsudek Schulin, bod 61).
- 50 Článek 9 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1768/95, který upřesňuje, že poskytovatel zpracovatelských služeb je povinen na žádost ohlásit držiteli odrůdového práva, zda zpracoval produkt sklizně jedné nebo více odrůd náležejících držiteli odrůdového práva za účelem výsevu, „pokud dotyčná odrůda byla zpracovateli ohlášena nebo jiným způsobem oznámena“, je založen na stejné myšlence. Z definice se totiž může

toto ustanovení vztahovat jen na zpracovatele, kteří zpracovali produkt sklizně získaný výsevem odrůdy, která náleží držiteli odrůdového práva Společenství a na kterou se toto odrůdové právo Společenství vztahuje.

- 51 Z výše uvedeného vyplývá, že čl. 14 odst. 3 nařízení č. 2100/94 a čl. 9 odst. 2 nařízení č. 1768/95 nemohou být vykládány v tom smyslu, že opravňují držitele odrůdového práva požadovat od všech poskytovatelů zpracovatelských služeb, aby na žádost poskytli veškeré relevantní informace.
- 52 Z čl. 14 odst. 3 nařízení č. 2100/94, a zejména z druhé a šesté odrážky, nicméně vyplývá, že účelem povinnosti, která jde k tíži poskytovatele zpracovatelských služeb, totiž poskytnout informace držiteli odrůdového práva, je umožnit držiteli odrůdového práva ověřit, zda zemědělci využili ve svůj prospěch výjimky stanovené v odstavci 1 uvedeného článku, pokud jde o jednu z jeho odrůd spadající pod odrůdové právo Společenství, jakož i případně v jakém množství, zejména s ohledem na přesné určení dlužné úhrady, a že tato povinnost je založena na skutečnosti, že poskytovatel zpracovatelských služeb napomáhá zemědělci ve výkonu jeho práva, které má na základě čl. 14 odst. 1 nařízení č. 2100/94.
- 53 S přihlédnutím jednak k potížím držitele odrůdového práva s realizací svého práva na informace vůči zemědělcům z důvodu skutečnosti, že přezkoumání jedné rostliny neumožňuje stanovit, zda byla získána využitím produktu sklizně nebo nabytím semen, a jednak k povinnosti zachovat vzájemné oprávněné zájmy šlechtitele a zemědělce, tak jak to vyplývá z čl. 14 odst. 3 nařízení č. 2100/94 a článku 2 nařízení č. 1768/95 (viz výše uvedený rozsudek Schulín, bod 63), musí být držitel odrůdového práva tudíž oprávněn požadovat informace o některé z jeho odrůd, na které se vztahuje výsada zemědělců, na poskytovateli zpracovatelských služeb, jakmile

disponuje indiciemi, že poskytovatel zpracovatelských služeb provedl nebo zamýšlí provést úkony v rámci zpracování produktu sklizně získaného výsevem rozmnožovacího materiálu uvedené odrůdy za účelem výsevu. Je třeba upřesnit, že toto právo držitele odrůdového práva nezávisí na odpovědi na otázku, zda dotyčné odrůdy byly poskytovateli zpracovatelských služeb ohlášeny nebo jiným způsobem oznámeny.

- 54 Z výše uvedeného vyplývá, že je třeba na první položenou otázku odpovědět, že spojená ustanovení čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení č. 2100/94 a článku 9 nařízení č. 1768/95 nemohou být vykládána v tom smyslu, že stanoví oprávnění držitele odrůdových práv Společenství požadovat na poskytovateli zpracovatelských služeb informace stanovené uvedenými ustanoveními, pokud nedisponuje indicií, že poskytovatel zpracovatelských služeb provedl nebo zamýšlí provést tyto úkony v rámci zpracování produktu sklizně, který zemědělci získali výsevem rozmnožovacího materiálu odrůdy držitele odrůdového práva, na kterou se vztahuje výsada zemědělců, za účelem výsevu.

K druhé otázce

- 55 Svou druhou otázkou se předkládající soud v podstatě táže, zda v případě, že držitel odrůdového práva disponuje indiciemi, že poskytovatel zpracovatelských služeb provedl nebo zamýšlí provést tyto úkony v rámci zpracování produktu sklizně, který zemědělci získali výsevem rozmnožovacího materiálu odrůdy držitele odrůdového práva, na kterou se vztahuje výsada zemědělců, je třeba vykládat spojená ustanovení čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení č. 2100/94 a článku 9 nařízení č. 1768/95 v tom smyslu, že zavazují dotyčného zpracovatele poskytnout informace týkající se všech zemědělců, pro které provedl tyto úkony, nebo pouze informace ohledně zemědělců, u kterých držitel odrůdového práva disponuje indiciemi toho, že zpracovatel pro ně provedl tyto úkony v rámci zpracování jeho chráněné odrůdy.

Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

- 56 Brangewitz uplatňuje, že vzhledem k tomu, že držitel odrůdového práva má dostatečné možnosti pro uplatnění svých práv vůči zemědělcům, kteří užívají jeho chráněné odrůdy, může žádost o informace adresovaná poskytovateli zpracovatelských služeb sloužit pouze ke kontrole přesnosti a úplnosti údajů týkajících se zemědělce.
- 57 Pokud by byli držitelé odrůdového práva oprávněni žádat o informace poskytovatele zpracovatelských služeb, získali by informace týkající se zemědělců, které by tito zemědělci samotní neměli povinnost poskytnout v rámci prosté žádosti o informace a které v souladu s čl. 8 odst. 5 a 6 nařízení č. 1768/95 mohou být sděleny třetími osobami držitelům odrůdového práva pouze se souhlasem zemědělce.
- 58 STV, německá vláda a Komise jsou toho názoru, že poskytovatel zpracovatelských služeb, který zpracovává semena chráněné odrůdy, má povinnost informovat držitele odrůdového práva, pokud jde o všechny zemědělce, kteří ho pověřili zpracováním této odrůdy, a nikoliv pouze pokud jde o zemědělce, kteří jsou již držiteli odrůdového práva známi.
- 59 Nizozemská vláda má za to, že informační povinnost poskytovatele zpracovatelských služeb by se měla vztahovat na všechny zemědělce, u kterých držitel odrůdového práva chráněného druhu disponuje indiciemi, ze kterých vyplývá, že nechali zpracovat semena uvedeného druhu poskytovatelem zpracovatelských služeb.

Závěry Soudního dvora

- 60 Je třeba připomenout, že, jak vyplývá z bodu 46 tohoto rozsudku, právo držitele odrůdového práva požadovat na poskytovateli zpracovatelských služeb relevantní informace v zásadě závisí na zpracování produktu sklizně, který zemědělci získali výsevem rozmnožovacího materiálu odrůdy držitele odrůdového práva, na kterou se vztahuje výsada zemědělců, za účelem výsevu.
- 61 Pokud tedy, jak Soudní dvůr konstatoval v bodě 53 tohoto rozsudku, je držitel odrůdového práva oprávněn požadovat informace o některé ze svých odrůd, na které se vztahuje výsada zemědělců, na poskytovateli zpracovatelských služeb, jakmile disponuje indicií, že poskytovatel zpracovatelských služeb provedl nebo zamýšlí provést tyto úkony v rámci zpracování produktu sklizně, který zemědělci získali výsevem rozmnožovacího materiálu uvedené odrůdy za účelem výsevu, musí z toho v zásadě plynout, že poskytovatel zpracovatelských služeb má v případě potřeby povinnost poskytnout mu relevantní informace týkající se všech zemědělců, pro které provedl tyto úkony při zpracování dotyčné odrůdy.
- 62 Jak totiž podotkla Komise, přestože informační povinnost poskytovatele zpracovatelských služeb závisí na využití výjimky stanovené v čl. 14 odst. 1 nařízení č. 2100/94 zemědělcem a na jeho rozhodnutí využít služeb zpracovatele, tato informační povinnost je vázána na odrůdy rostlin, které zpracoval, a nikoliv na jeho klienta, kterým je zemědělec.
- 63 Tento výklad je posílen čl. 9 odst. 2 nařízení č. 1768/95, podle kterého je poskytovatel zpracovatelských služeb povinen poskytnout držiteli odrůdového práva na jeho žádost přehled relevantních informací, mezi nimiž je uvedena odpověď na

otázku, zda zpracoval produkt sklizně náležející k jedné nebo více odrůdám držitele odrůdového práva za účelem výsevu, množství produktu sklizně dotyčné odrůdy, jež je předmětem zpracování, den a místo zpracování, jakož i jméno a adresa osoby, pro kterou bylo zpracování provedeno. Takové sdělení je totiž nezbytné, pokud držitel odrůdového práva disponuje pouze indicií, že poskytovatel zpracovatelských služeb provedl nebo zamýšlí provést tyto úkony v rámci zpracování produktu sklizně, který zemědělci získali výsevem rozmnožovacího materiálu odrůdy držitele odrůdového práva za účelem výsevu (viz v tomto smyslu, pokud jde o informační povinnost zemědělců, výše uvedený rozsudek Schulin, bod 64).

64 Nařízení č. 2100/94 nicméně neukládá poskytovatelům zpracovatelských služeb povinnost informovat se o odrůdě, ke které náleží semena, která zpracovávají. Co se tedy týče zemědělců, u kterých držitel odrůdového práva nedisponuje indiciemi, že zpracovatel pro ně provedl nebo zamýšlí provést úkony v rámci zpracování dotyčné odrůdy, povinnost zpracovatele poskytnout relevantní informace držiteli odrůdového práva se použije pouze v případech, kdy odrůda byla zpracovateli ohlášena nebo mu byla jiným způsobem oznámena, jak to vyplývá z čl. 9 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1768/95.

65 Z toho plyne, že jakmile držitel odrůdového práva disponuje indicií, že poskytovatel zpracovatelských služeb provedl nebo zamýšlí provést úkony v rámci zpracování produktu sklizně, který zemědělci získali výsevem rozmnožovacího materiálu odrůdy držitele odrůdového práva za účelem jeho výsevu, poskytovatel zpracovatelských služeb má povinnost mu poskytnout relevantní informace týkající se nejen zemědělců, u kterých držitel odrůdového práva disponuje indiciemi, že zpracovatel provedl nebo zamýšlí provést tyto úkony v rámci zpracování dotyčné odrůdy, ale rovněž relevantní informace týkající se všech ostatních zemědělců, pro které provedl nebo zamýšlí provést tyto úkony, pokud dotčená odrůda byla zpracovateli ohlášena nebo jiným způsobem oznámena.

- 66 Je tedy namístě odpovědět na položenou druhou otázku, že spojená ustanovení čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení č. 2100/94 a článku 9 nařízení č. 1768/95 je třeba vykládat v tom smyslu, že pokud držitel odrůdového práva disponuje indicií, že poskytovatel zpracovatelských služeb provedl nebo zamýšlí provést tyto úkony v rámci zpracování produktu sklizně, který zemědělci získali výsevem rozmnožovacího materiálu odrůdy držitele odrůdového práva, na kterou se vztahuje výsada zemědělců, za účelem jeho výsevu, zpracovatel má povinnost mu poskytnout relevantní informace týkající se nejen zemědělců, u kterých držitel odrůdového práva disponuje indiciemi, že zpracovatel provedl nebo zamýšlí provést tyto úkony, ale rovněž relevantní informace týkající se všech ostatních zemědělců, pro které provedl nebo zamýšlí provést úkony v rámci zpracování produktu sklizně získaného výsevem rozmnožovacího materiálu dotyčné odrůdy, pokud dotčená odrůda byla zpracovateli ohlášena nebo jiným způsobem oznámena.

K nákladům řízení

- 67 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Spojená ustanovení čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení Rady (ES) č. 2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství a článku 9 nařízení Komise (ES) č. 1768/95 ze dne 24. července 1995,**

kterým se stanoví prováděcí pravidla pro odchylku podle čl. 14 odst. 3 nařízení č. 2100/94, nemohou být vykládána v tom smyslu, že stanoví oprávnění držitele odrůdových práv Společenství požadovat na poskytovateli zpracovatelských služeb informace stanovené uvedenými ustanoveními, pokud nedisponuje indicií, že poskytovatel zpracovatelských služeb provedl nebo zamýšlí provést tyto úkony v rámci zpracování produktu sklizně, který zemědělci získali výsevem rozmnožovacího materiálu odrůdy, která náleží držiteli odrůdového práva a na kterou se toto právo vztahuje, přičemž se nesmí jednat o hybrid nebo syntetickou odrůdu a musí se jednat o jeden z druhů zemědělských rostlin uvedených v čl. 14 odst. 2 nařízení č. 2100/94, za účelem výsevu.

- 2) Spojená ustanovení čl. 14 odst. 3 šesté odrážky nařízení č. 2100/94 a článku 9 nařízení č. 1768/95 je třeba vykládat v tom smyslu, že pokud držitel odrůdového práva disponuje indicií, že poskytovatel zpracovatelských služeb provedl nebo zamýšlí provést tyto úkony v rámci zpracování produktu sklizně, který zemědělci získali výsevem rozmnožovacího materiálu odrůdy, která náleží držiteli odrůdového práva Společenství a na kterou se toto právo vztahuje, přičemž se nesmí jednat o hybrid nebo syntetickou odrůdu a musí se jednat o jeden z druhů zemědělských rostlin uvedených v čl. 14 odst. 2 nařízení č. 2100/94, za účelem jeho výsevu, zpracovatel má povinnost mu poskytnout relevantní informace týkající se nejen zemědělců, u kterých držitel odrůdového práva disponuje indiciemi, že zpracovatel provedl nebo zamýšlí provést tyto úkony, ale rovněž relevantní informace týkající se všech ostatních zemědělců, pro které provedl nebo zamýšlí provést úkony v rámci zpracování produktu sklizně získaného výsevem rozmnožovacího materiálu dotčené odrůdy, pokud dotčená odrůda byla zpracovateli ohlášena nebo jiným způsobem oznámena.

Podpisy.